

De Stemming van 18 oktober 2015

En ook deze week zien we de PVV stijgen. Nu 2 naar 37. Een niet eerder vertoonde score voor deze partij. De VVD zakt nu onder de 20 zetels (-1). Dat is voor het eerst sinds begin maart van dit jaar, bij de start van de verkiezingscampagne voor de Provinciale Staten. Daarna steeg de VVD toen Premier Rutte als enige bij het RTL-debat op 5 maart aangaf dat uitgereisde jihadisten beter in Syrië konden sneuvelen dan terugkeren. (Wilders was toen ziek). De andere zetel gaat weg bij Partij voor de Dieren.

	TK2012	12-7 2015	11-10 2015	18-10 2015	Versch. in 3 mnden	Versch. in 1 week	Versch. TK2012
VVD	41	26	20	19	-7	-1	-22
PvdA	38	9	10	10	1		-28
PVV	15	20	35	37	17	2	22
SP	15	23	17	17	-6		2
CDA	13	22	19	19	-3		6
D66	12	17	17	17			5
ChristenUnie	5	6	6	6			1
GroenLinks	4	13	13	13			9
SGP	3	3	3	3			
Partij voor de Dieren	2	5	5	4	-1	-1	2
50PLUS	2	4	4	4			2
VNL		2	1	1	-1		1
Totaal	150	150	150	150			
VVD+PvdA	79	35	30	29	-5	-1	-50

De verschuiving m.b.t. de positie van de PVV is ook goed te zien als we de vertrouwenscores zien van Wilders en Rutte van dit moment en vergelijken met een half jaar geleden. Wilders scoorde altijd een stuk lager dan Rutte. Ook een half jaar geleden was dat het geval met een score van 4,5 voor Rutte en 3,6 voor Wilders. Inmiddels scoort Wilders 4,2 en Rutte 3,9. Zelfs onder de kiezers van de VVD uit 2012 scoort Wilders nu -iets- hoger dan Rutte. Een half jaar geleden scoorde Rutte bij die groep nog 5,9 en Wilders 3,7!

Vertrouwen in de politicus, uitgedrukt in een cijfer tussen 1 en 10	TK2012							
	Allen	PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	50PLUS
Geert Wilders nu	4,2	8,3	5,0	3,3	2,5	3,2	3,3	3,8
Mark Rutte nu	3,9	1,7	4,8	4,8	5,0	3,9	2,0	2,4
Verschuiving Wilders sinds april	0,6	0,2	1,3	0,5	0,5	0,4	0,6	0,3
Verschuiving Rutte sinds april	-0,6	-0,5	-1,1	-0,5	-0,8	0,1	-0,4	-1,5

In 3 maanden tijd is de PVV 17 zetels gestegen. Half juli stemde nog 13% PVV, nu is dat 24%. Het is interessant om te zien hoe die stijging is geweest voor de verschillende subgroepen.

De grootste stijging zien we bij de categorie "lage opleiding". De PVV-aanhang is daar met 16% gestegen naar 37%. Andere categorieën met een score boven de 30% zijn de provincies Brabant en Limburg en de Rooms-Katholieke kiezers.

De laagste stijging zien we bij de mensen met een hoog inkomen (7%) en afkomstig uit het Westen van het land (8%). Tegelijkertijd is ook te zien dat bij de kiezers met een hoge opleiding de PVV sinds juli gestegen is van 5% naar 14%, waardoor de relatieve omvang van deze categorie kiezers binnen het PVV-electoraat duidelijk gestegen is.

Overall is dus het PVV-electoraat minder eenzijdig dan in juli.

Aandeel PVV-kiezers

	Stemt nu	Stijging in 3 mnd
Allen	24%	11%
Man	22%	10%
Vrouw	26%	12%
18-24 jr	17%	13%
25-34 jr	24%	14%
35-44 jr	29%	10%
45-54 jr	28%	10%
55-64 jr	26%	13%
65+	17%	9%
Geen religie	24%	10%
RK	31%	17%
Protestant	20%	9%

	Stemt nu	Stijging in 3 mnd
Allen	24%	11%
Hoge opleiding	14%	9%
Midden opl.	25%	9%
Lage opleiding	37%	16%
Hoog inkomen	15%	7%
Midden ink.	26%	13%
Laag inkomen	28%	11%
West	21%	8%
Noord	23%	10%
Oost	25%	11%
Zuid	31%	12%

- zie volgende pagina

Op de kenmerken opleiding en inkomen wordt nog verder ingezoomd. Bekeken wordt de verdeling over de 7 grootste partijen in relatie tot deze twee kenmerken. Bij degenen die laag opgeleid zijn scoorde naast de PVV ook de SP goed, maar nu is duidelijk te zien hoe oppermachtig de PVV bij die groep is. De VVD en D66 waren dominant bij de kiezers met hoge inkomens. Hoewel ze nog steeds samen 38% scoren, is de score van 15% van de PVV binnen die categorie hoger dan ooit. Goed is bij deze tabel ook de heel zwakke electorale positie te zien van de PvdA. Ook bij de categorie met laag inkomen scoort de PvdA maar 6%.

	Totaal	Opleiding			Inkomen		
		Hoog	Midden	Laag	Hoog	Midden	Laag
PVV	24%	14%	25%	37%	15%	26%	28%
VVD	13%	15%	13%	10%	22%	11%	9%
SP	11%	8%	12%	13%	7%	11%	16%
CDA	13%	13%	14%	10%	16%	14%	8%
D66	11%	16%	9%	8%	16%	9%	8%
PvdA	6%	7%	6%	4%	6%	6%	6%
GroenLinks	8%	10%	7%	6%	6%	7%	10%
Rest	14%	17%	14%	12%	12%	16%	15%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%